

Tisztelt Rektor társam, kedves Merkely Béla!

Tisztelt Kiss Úr!

Kedves diáktársak, kedves vendégeink!

Nagy örömmre szolgál és nagy megtiszteltetésnek érzem, hogy a Semmelweis Egyetem tiszteletbeli szenátorává neveztek ki. Azt hiszem, a lányom is nagyon büszke, hiszen ő is itt tanult egy évig Budapesten, az Orvostudományi Karon. Az, hogy még talárt is készítettetek nekem, valami egészen különleges dolog, hiszen most már nemcsak a heidelbergi természettudományi karok aransárga színeit viselem, hanem a budapesti orvostudomány kékjét is. Ezt nagyon szépen köszönöm.

1769-ben, 245 évvel ezelőtt alapították Nagyszombaton az orvosi kart, amelyet Mária Terézia az egyetemmel együtt 1777-ben Budára, majd később Pestre költöztetett. A második világháború után, 1951-ben az orvostudományt a szovjet mintát követve leválasztották az egyetemről. Úgy gondolom, hogy a nem demokratikus kormányok mindig félnek a nemzetközi hálózatként működő tudomány hatalmától, és hogy egy egyetemi közösség tudása mindig olyan társadalmi befolyással bír, amelyet az állami végrehajtó hatalom „ellenőrizhetetlennek” tarthat. Ezért jellemző az a tendencia, hogy az egyetemeket mindig igyekeznek zsugorítani, felosztani, a régi mondás szerint: „Divide et impera!” (Oszd meg és uralkodj). Mindeközben a Semmelweis Egyetem nagy egyetem lett, mely nem szűkölködik sem tudásban, sem szakértelemben, sem karizmatikus kisugárzásban.

Heidelberg és Magyarország kapcsolata a 18. századig nyúlik vissza. Budapest és az Osztrák-Magyar Monarchia akadémiai központjainak neve újra és újra megjelenik az egyetem tudományos atlaszában, amelyet a 2011-es, 625 éves évfordulóra készítettünk. A „Semmelweis Egyetem” név orvostudományban betöltött szerepe 1969 óta messze túlmutat Magyarországhatárain. Amikor a Heidelbergi Egyetem 1982-ben partnerségi megállapodást kötött az ELTE-vel, természetes volt, hogy alig egy évvel később a Semmelweis Egyetemmel is aláírja azt. A két egyetem (a Semmelweis és a Heidelbergi Egyetem) és a kutatásban is jeleskedő orvosi karok között időközben nemcsak jól felépített együttműködési programok, hanem a személyes kapcsolatok széles köre is kialakult, amelyek a jó intézményi kapcsolatokat baráti kapcsolattá alakították.

Ez a baráti kapcsolat messze túlmutat a tudományos érdekeken. Sonntag professzor és Schirmacher professzor, a Heidelbergi Egyetem két elkötelezett partnerkapcsolati megbízottja hosszú évek óta nagyon elkötelezett az együttműködés fejlesztéséért, és Kiss professzor a Semmelweis Egyetem részéről ugyanilyen megbízható partner, amiért nagyon hálás vagyok. De kettőnkéről, Béla, azt hiszem, szintén elmondhatom, hogy mi mindig is jól megértettük egymást. Ugyanazokat az értékeket képviseljük az egyetem intézményével kapcsolatban. Az egyetemeknek autonómiára van szükségük, szabadságot kell kapniuk a tudományos élet alakítására, melyben fontos a vállalkozói lendület. Ehhez pedig szükségük van a politikusok és az emberek bizalmára, mert csak így lehetnek eszközeik mindezek megvalósítására. Meg kell értenünk: a politikusoknak és a befektetőknek már az is nehézséget okoz, hogy pénzt adjanak a tudománynak, és még inkább az, hogy azután tartózkodjanak a befolyásolástól és a szabad felhasználás biztosításától. Ennek lehetővé tétele és kifelé történő legitimálása a politikusok felé a sikeres és felelős egyetemi vezetés magaskiskolája, nem csak ez – de ez egy mindenképp

fontos elem! És kívülről nézve a Semmelweis Egyetem sikeres fejlődése azt mutatja, hogy ezt az intézmény nagyon jól csinálja.

Nagy megtiszteltetés számomra ez a kitüntetés, és tiszteletbeli szenátorként továbbra is a Semmelweis Egyetem elkötelezett nagykövete leszek. Budapest egy nagyon szép város, a Semmelweis Egyetem pedig egy kiváló választás a leendő orvosok számára. Ennek tudatában remélem, hogy az együttműködés továbbra is ilyen intenzitással folytatódik. Fontosak a tudományos kapcsolatok, de ha ezeket személyes tapasztalatok és helyismeret is alátámasztja, akkor ez még hatékonyabb, fenntarthatóbb és előremutatóbb lehet. Így jöhet létre egy versenyképes és emberközpontú Európa, amely közös múltunkon, közös értékeinken, intézményi autonómiánkon és az egyén tudományos szabadságán alapul mind a kutatásban mind az oktatásban; mi visszük előre Európát, mert az alkotói szabadság által támogatjuk a kreativitást, és az emberek ill. végső soron az egész társadalom javára alkothatjuk a jövőt. Együtt, eltérő hagyományainkat és látásmódunkat felhasználva, barátságban és a jövőt optimistán alakítva, így szeretnénk együtt előre haladni. Ez az, ami mellett elköteleztük, elkötelezzük magunkat és ami mellett a jövőben is kötelezettséget fogunk vállalni.

Még egyszer köszönöm, és mindannyiunknak egy szívből jövő „Semper prorsus”-t, azaz „Haladjunk mindig előre”-t kiáltok!

Budapest, 2024. május 13.

Bernhard Eitel